

Edini slovenski dnevnik
:: v Zedinjenih državah ::
Velja za vse leto ... \$3.00
Ima nad 8000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
:: in the United States ::
Issued every day except
: Sundays and Holidays :

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT

NO. 266. — ŠTEV. 266.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 11, 1912. — PONEDELJEK, 11. LISTOPADA, 1912.

VOLUME XX. — LETNIK XX

Zmagoviti Bolgari prodirajo proti zadnjim utrjenim postojankam Turkov.

KO PADEJO ZADNJE UTRDBE PRIDEJO BOLGARSKE ČETE S TURŠKIM BEGUNCI VRED V TURŠKO GLAVNO MESTO CARIGRAD. — 150.000 ŽRTEV VOJNE.

VELIKA SRBSKA ZMAGA.

MONASTIR JE PADEL, SRBI SO ZAVZELI PO HUDI BITKI TUDI DIBRO. — OSVOJITVE PRISTANIŠKEGA MESTA DUBRAZO JE PRIČAKOVATI VSAK ČAS.

London, Anglija, 10. nov. — Bolgari nadaljujejo z napadom na Tatalja obrambno črto. Kakor naznanje nek pri fronti nahajajoči časnikarski poročevalec, se osvojili Bolgari več nadaljujih turških postojank, tega pa ne naznana, kje so. Taktika Bolgarov je skrajna previdnost, da sovražnik ne more dobiti nikakr informacij.

Neka je ne potrjena vest pravi, da je Monastir padel. To in pa zavzetje Dibre po hudi bitkah je od sobote najvažnejše po ročilo z bojišča. Bitko pri Debriki je važen kraj v Albaniji, s katerim hitro mu dovoli čas.

Kako krvava je ta vojna, je razvideti iz okolnosti, da je začetka vojne do sedaj kakih 150.000 mož nezmožnih za nadaljnje vojskovjanje.

Turška vlada ima nedvomno prav malo upanja, da bi mogla držati Tatalja obrambno črto. Da je poslala na fronto 100 ulanov, očividno v namenu, da podigajo verski fanatizem, z čim obupnosti.

Dunaj, Avstrija, 10. nov. — Porovejeno tukajšnje "Reichspost" brzojavijo podrobno i o bitki za Solun. Način kakor je vojskovala srbska armada pri naskoku na Solun, hvali tukajšnja na vse pretege. Operacija pri Kenidje, blizu Vardarja, so bile kaj ljute, topovi se premeli od jutra do večera.

Atene, Grško, 10. nov. — Kator naznanje neka brzojavka i. Arte, so napadale grške čete so raznika od 5. novembra naprej dan. Včeraj so se umaknili Turki z neke postojanke, kateri so imeli pri Pentipedia, in kateri so potem zasedli Grki. Turki so imeli hude izgube.

V Atenah so izpremenili imena treh glavnih cest. Odslej naprej se imenuje ena Solun, druga Carigrad, tretja pa po ministrskem predsedniku, Venicelos.

Sofija, Bolgarsko, 10. nov. — Iz glavnega stana bolgarske armade od petka ni nobenega poročila, in za dva do tri dni ni pričakovati važnejših vesti.

V uradnih krogih se resno bavijo z vprašanjem upada bolgarskih čet v Carigrad. Splošno prevladuje mnenje da se kabinet ne bo mogel upirati pritisku vojaških vodilnih krogov, tudi če bi se hotel odpovedati temu zmagovalcu.

Carigrad, Turčija, 10. nov. — Neko turško brodovje je danes bombardiralo Anantil, blizu Rodeske ob Marmarskem morju, kjer so postavili Bolgari baterij na vremeni.

Belgrad, Srbija, 10. nov. — Neko turško brodovje je danes bombardiralo Anantil, blizu Rodeske ob Marmarskem morju, kjer so postavili Bolgari baterij na vremeni.

"Že danes ni nikogar več pod Corlu. Mase so instinktivno obravljajo proti Carigradu, kakor so prisile pred mnogimi leti iz Male Azije, in instinktivno prodrije proti Budimpešti in Dunaju. Sedaj so vse njihove vasi požgane, postavile bodo nove na drugi strani Bospora. Presenetljivo bi bilo, ako ne bi našla carigrajska

TURKISH PRIEST CAPTURED BY SERVIANS

Srbski vojak in ujet turški duhovnik.

Rosenthaljvi morilci.

Eksednik Wahle, ki zagovarja otočence Rosenthalovega umora, je rekel, da so vsi štiri "nedolžne ovcice".

— — —

Ce bodo danes zbrali vse potrebne porotnike se bode že lahko popoldan začela prava obravnavna. Za zagovornika lopovov se je ponudil prejšnji policijski sodnik Wahle. Po daljšem razgovoru z njimi je rekel, da bode obravnavna prinesla nova, nepričakovana razkrivitev, njegovi kitjeni bodo pa popolnoma prosti. Po njegovem mnenju pada krvida unora na čisto druge ljudi. Ko so ga vprašali, kaj da pravzaprav misli je rekel: "Noben nihčešar pričeval, ker tudi ni na poti osem vojakov, najbrže za to strašno kužno boleznijo."

V mestu vlada mir, angleško prebivalstvo je poslalo protest listom v London, ker so primasali vznemirljiva poročila o položaju.

Poročevalec "Daily Telegraph" naznanja, da ostane sultan s svojo vladu v Carigradu, tudi ne pridejo čete zaveznikov v mesto. Prestolonaslednik in drugi principali so odkrito povedali, da bi bilo sramotno in jako nevarno, ako bi prepustili Carigrad svoji usodni in uši v Bruzo.

Vprašali so ga, če jih boda kar priče zaslisi.

"Gotovo", je odgovoril, "vsabode vse povедal kar ve in te izpovede bodo tako, da bo obstreljali ves New York. Moji klienti nimajo z Beckerom ničesar z opraviti, niso ga niti osebno poznali, niti po opisu drugih ljudi."

Svoj razgovor je zaključil z upanjem, da se mora v najkrajšem času izkazati njihova nedolžnost.

Njegova izvajanja so nekam žudna; o kratkem se bode morali prepričati koliko je resnično tem.

Besen drvar.

V Sault Ste. Marie Mich. so se vnekle hotelu ljudje norveški, z drvarjem Pavlom Felar. Ta se je tako razjezikl, da je potegnil nož in mahnil z njim kaže besen okoli sebe. Ramil je pet oseb, dve od teh najbrži smrtno.

Odkrita zarota.

V Ženevi so odkrili zaroto narhistov. Zastrupiti so namerni vse posestnike v Milani iz maščevanja.

Proti trustom.

Iz Washingtona, D. C. naznajajo, da se bo trudil pravosodni departmément rešiti vse protitrusne pravde, predno pride na krmilo nova vlada.

Angliški poslanik odstopil.

Angleški poslanik Bryce v Washingtonu je naznjal predsedniku Taftu svoj odstop.

Proces dinantardov.

Mc. Manigal je poslal svoji ženi po vsakem atentatu žlico v spomin. Streljivo je nesil v kovčegu.

— — —

Indianapolis, Ind., 10. nov. — Ko so se včeraj zasliale prve javne priče v dinantardskem procesu, je rekel otočeni Mc. Manigal: "Vselej, ko sem raztrebil z dinamitonem kako stavbo, sem poslal svoji ženi malo žličko za spomin!"

Pripravljen je, da je na poti skozi deželo nosil v svojem ročnem kovčeku dinamit in nitroglycerin. Na postajah, kjer je izstopil, se slutili niso, da ima v rokah usodo tisočev in tisočev.

Če bodo danes zbrali vse potrebne porotnike se bode že lahko popoldan začela prava obravnavna. Za zagovornika lopovov se je ponudil prejšnji policijski sodnik Wahle. Po daljšem razgovoru z njimi je rekel, da bode obravnavna prinesla nova, nepričakovana razkrivitev, njegovi kitjeni bodo pa popolnoma prosti. Po njegovem mnenju pada krvida unora na čisto druge ljudi. Ko so ga vprašali, kaj da pravzaprav misli je rekel: "Noben nihčešar pričeval, ker tudi ni na poti osem vojakov, najbrže za to strašno kužno boleznijo."

Vprašali so ga, če jih boda kar priče zaslisi.

"Gotovo", je odgovoril, "vsabode vse povедal kar ve in te izpovede bodo tako, da bo obstreljali ves New York. Moji klienti nimajo z Beckerom ničesar z opraviti, niso ga niti osebno poznali, niti po opisu drugih ljudi."

Svoj razgovor je zaključil z upanjem, da se mora v najkrajšem času izkazati njihova nedolžnost.

Njegova izvajanja so nekam žudna; o kratkem se bode morali prepričati koliko je resnično tem.

Denarje v sta v domovijo

pošiljamo:

50 kron	za \$ 10.25
100 kron	za 20.35
200 kron	za 40.70
400 kron	za 81.40
500 kron	za 101.75
1000 kron	za 203.00
2000 kron	za 405.00
5000 kron	za 1013.50

Poštarna je vstopila pri teh svetih. Doma se nakazane svote po polnom izplačajo brez vinjarja odbitka.

Naše denarne pošiljatve razpoljujemo na zadnje pošte c. k. poštno branilnični urad na Dunaju v najkrajšem času.

Denarje nam poslati je najpričnejše do \$50.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske pa po Postal Money Order ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER,

42 Cortlandt St., New York, N.Y.
6104 St. Clair Avenue, N.E.
Cleveland, O.

Nevarnost evropske vojne vedno večja. Avstrija ne trpi srbske Albanije.

AVSTRIJSKI CESAR FRANC JOSIP SE POSVETOVAL Z NEMŠKIM POSLANIKOM NA DUNAJU, MINISTROM ZA ZUNANJOSTI BERCHTOOLDOM IN ŠEFOM GEN. ŠTABA.

TROZVEZA IN TROJNA ETENTA.

RUSKI LISTI SVARIJO TROZVEZO, IN NAGLAŠUJEJO, DA NAJ NE POZABI OBSTOJA RUSIJE, FRANCIJE IN ANGLIJE. — SOCIALISTI PROTI VOJNI.

Budimpešta, Ogrsko, 10. nov. — Veliko važnost pripisujejo včeraj konferenci cesarja Franca Josipa z ministrom zunajnih stvari in nemškim poslanikom na Dunaju. Nemški poslanik je bil pet ur v cesarjevi avdijene. Posvetovala sta se kako stališča nora zavetni trozeva nasproti alkanskim zavezničkim. O tem se posvetoval cesar tudi s šefom generalnega štaba, Schenmu.

Sam je prispel tudi predsednik olgarskega sobranja, Danes Berthold je razjasnil, kdo stališča namerava zaveti Bolarija nasproti Avstriji. Predno je prispel sem je govoril z bolarskim carjem in srbskim kraljem.

"Novoje Vremja" pravi: "Gradi je, da podpirata Nemčijo in Italija zahteve Avstrije. Ce pa Rim in Berlín pozablja zgodovino Italije in Nemčije je pa zelo nevrjetno, da bi jima ne bila znana obstoja Rusije, Francije in Anglije.

"Pravica" svetuje balkanski etnikom takoj nastopiti proti trozevi. Srbi mora dobiti svoje luke, ce jih utrdi ali ne, je šele vprašanje bodočnosti.

Sofija, Bolgarsko, 10. nov. — Vladno glasilo "Mir" pravi, da so zaveznički pripravljeni pripomati neteritorialne zahteve vlasti; nečejo pa da bi se delalo z njim, kakor z varovanci.

Pariz, Francija, 10. nov. — Velevlasti hočejo preprečiti Bolarije napad na Carigrad; hočejo ga pa same začasno zaseti toda le za brambo prebivalcev. Splošno se sodi, da bo obdržala Turčija Dardanele in mal kos svojega evropskega ozemlja.

London, Anglija, 10. nov. — Ce bi postal Albanija država, bi bil to vir velikih nemirov in razburjenja, ker je med Albani veliko nasprotnih navad, so razdeljeni v različne verske skete in nimajo nobenega domovinskega čustva.

Belgrad, Srbija, 10. nov. — Srbi hočejo dobiti na vsak način nekaj pristanišč. Skupne politične stranke so sklenile po vseh

mahnili Slovence Jare proti nemškemu zagrizencu Maliku, ki je na nečuven način žalil slovenske poslane. Zadel ga ni!

Razjarjen German je nato pospadel tintoni in ga vrgel Jarevem čelo, tako da se mu je črnilo zilo preko celega obraza.

Mirnejni člani seje so si zelo pripravili, da so pomirili huda nasprotnika.

Bivši avstrijski major, pl. Slakobo, je izvrnil na Dunaju sajmon. Postal je žrtve "ameriškega dvoboja".

Na Dunaju je bil obojen vohun Murman je širširletno ječo.

Rodbinska žaloigra. V Cincinnati, O., je ustrelil kovinski delavec Fry svojo ženo pred očmi 7 let starega sina, jo smrtno ranil in si potem pogolil kroglo v srce.

Krasni novi in brzi parnik

MARTHA WASHINGTON

(Avstro-American proge)

odpluje v soboto dne 16. novembra

vožnja do Trsta samo 13 dn.

do Trsta ali Reke - - \$36.00

do Ljubljane - - \$36.60

do Zagreba - - \$37.20

Za posebne kabine (oddelki med II. in III. razredom) stane vožnja samo \$4.00 več za c. d. r. a. s. e. s. e. za otroke polovica.

Vožnje liste je dobiti pri FR. SAKSER, 82 Cortlandt St., New York.

Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1913

se marljivo tiska in bode v 14 dneh izšel. Obseg je zelo zanimiv. Velja 30 ct. s pošto vred.

Upredništvo "Glas Naroda", 82 Cortlandt St., New York.

GLAS NARODA

(Slovene Daily.)

Owned and published by the

Slovene Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

NEKO PLESKO, Secretary.

LOCIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
address of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

začetki leta 1859 do 1870. Sličnost z razvojem jedine Italije je še večja v tem oziru, ker je postaviti papežkemu Rimu na strah mahomedanski Carigrad, ki postane ravno tako glavno mesto združenega Balkana, kakor je postal svoje čase Rim glavno mesto zedinjenje tudi države.

Priča združenju Balkana za eno zvezno državo govorita samo dva faktorja. V Nemčiji in Italiji je bil en narod, ki je stopil v zvezo. Na Balkanu je pa več narodov, ki se razlikujejo po govoru, šeprati veri, nazorih in zgodovini. Nasprotja med temi narodi ojačuje okolnost, da jim vladajo knezi, ki imajo mnogo interesov na tem, da se vzdržijo in poglobijo razlike med posameznimi temi narodi. Ta dva faktorja sta na poti razvoju Balkana v enotno državo, in ako ne privede sedanja vojna do združenja, bi bila tega kriva pravkar navedena faktorja.

Dopisi

Lorain, O. Kar se tiče dela, je takoj prav dobro, delavnemu, ki ima pridne roke ni potreba stradati. Rojakom v drugih naseljih, kjer manjka dela svetujem, da naj pridejo sem dokler je še čas, ker takoj vsakdo lahko precej zaslubi. Zima nam trka na vrata, zaradičtega pa ne vem kako bode v prihodnje, mislim, da se ne bude veliko spremeni. Imamo tudi več podpornih društev, ki prav dobro delujejo in rojakom v vseh slučajih pomagajo, bodisi v bolezni, bodisi v nesreči. Dosti je pa še takih rojakov, ki jim je društvo zadnja skrb, pa se bodo že spomestovali toda šele takrat, ko bodo prepozno. Rejaki pristopajte k društvu! Nobeden ne ve kaj ga čaka. Opozorjam tudi vse člane dr. sv. Alojzija št. 19. J. S. K. J., da svoje mesečne doneske bolj redno plačujejo in da poravnajo ves zaostali dolg do prihodnje društvene seje v mesecu decembru, ko bodo volitev novega odbora in morajo biti toraj knjige v redu. Tudi oni, kateri so za tak akcenck kaznovani, naj plačajo, drugače se bode moralno proti njim postopati po društvenih pravilih. Toliko v naznane, da ne bode potem kakšega neljubljene govorjenja in da bi bilo po moji želji vse v najlepšem redu!

K slepu mojega dopisa pozdravim vse rojake širom Amerike, tebi pa vrlj list želim obilo narodnikov! Andrej Pogačar.

Bingham Canyon, Utah. Kakor znano našim cenjenim čitalcem o Strajku v Bingham Utah, sem se namenil da hočem maio več omeniti tukajne delavske razmere.

Dne 18. oktobra se je vrsila demonstracija Zapadne Ruflarske zveze (W. I. of M.) v Salt Lake City Utah. Skoro vsi tu že veči štrajkarji smo se udeležili: kar so se nam pridružili: še Iron Works Plumbes, Carpenters in sploh vse delavske organizacije iz S. L. City. Demonstracija je bila velikega pomena, zato je bilo je v protest, denarne mogotne in zagrizenemu sovražniku organizacij. To je gospod D. C. Jackling, ki kontroliše tu največje rudnike. Govor zastopnikov v Salt Lake Theatre, nam je navdala pogum, da sedaj 2 podvojeno močjo vstrajamo v naši borbi. Govorniki Mr. C. H. Moyer, Gudge Hilton, Nicholson, naš srdar Janko Terzich in še nekaj drugih. Tukajno časopisju po vpije, da je štrajk končan, ali temu ni tak kot bi si ked mislil. Mi delavec tukajnih rudokopov smo zaštrajkali in z nado, da zmagamo hočemo vstrajati do zadnjega, in da pokazemo delavskim sovražnikom kaj da smo. Importirali so mnogo sketov, z vseh krajev Amerike, da bi zavzeli mesta štrajkarjev, ali z njimi ni miči v pravijo: We are not imported here to work, but we are on Condition to break the Strike, so we work work. Nekaj tukajnih Lahov je tudi stopilo med nje, saj smo da napravljajo preprič med tukajno organizacijo in nek Slo-Slovenec med njimi. On, ki se steje med stare Amerikanice (on sam si tako misli), kateri bi se moral sploh zavedati svoje na rodnosti, svojega imena in sploh tukajnih bratov Slovencev. Sram Slovenec kateri prodaja svoje brate zagrinjeni denarnim morebiti samo v Flemingu, ker to je taka redka specjaliteta, kot pa je led na Kitajskem. Tako krepili juhe, kot je ona, v kateri se je kuhalo okostje dvanajstletne ure-budilke, se ne dobiti v dvorni kuhinji nujnega veličanstva padisaha, kralja vseh kraljev in glavarja vseh provornih moščenikov miti v "bufetu" prekrača Mohameda, pa naj jo kuha same nebeske hirske. Polkovni kuhar dal je na "City hall" v mestu Ashley pa tentirati svojo iznajdbo, ob enem

Tem nasproti pa imajo veleni drugi želje, posebno Avstrija in Italija. Vsač začasno jim pa ne bo ugodeno kajti hitre. Prvorojenke teh mojih ljubljenk so me srečale na planjavi med Chicopee in Cherokee. Da sem jih pozdravil navdušeno, kot vredno vlasti izven Balkana jako vredno. Bojijo se priti na dan s svojimi načrti in jih spraviti v osvojitev. Zato bi imeli rade odnosaje, ki bi jim dovolili, da mirno cakajo ugodnejši časov zase.

V to svrhu skušajo ustanoviti na Balkanskem potoku nove nevidne države, posebno na zapadu novo kneževino Albanijo, kateri naj bi vladal kak laški princ. Ker je italijanska kraljica hei črnogorskega kralja Nikolaja, ta nakana ni ravno nerodno zamišljena. Mogoče bi vrgli s tem preporočo točko med zavezničke. Avstrija mora imeti prav malo upanja na Balkan, da se je vrgla v naročje Italije, iz strahu pred Srbi.

Počakati je treba, v koliko se posreči poizkus razdvojiti balkanske narode, pri čemur pa ne smemo pozabiti, da se velelasti same glede na bodočnost Balkana nikakor ne morejo sporazumi. Za zaveznički stoji Rusija, zoper njo je Avstrija. Obe vlasti imate zavezničke. Vse skupej imajo pa strah pred izbruhom evropske vojne tako da ostane prejkoen pri diplomatski vojni, kateri intrige morejo pa zoper kaj lahko izvzeti evropsko vojno.

Kakšne namene imajo zaveznički? Ali hočejo razširiti svoje mene na stroske Turčije in ustaviti trdno balkansko zvezzo? Vsi pogoj so dani za to, a vlaže tem držav so umevno previdne, da nočejo priti s pravimi načrti na dan.

Najpametnejše bi bilo seveda, ako bi stopile one štiri države v trdno državno zvezzo, ki naj bi obsegala po možnosti vse države in narode Balkana. Združenje Balkana bi se zgodilo na enak način, kakor so se zdržile nemške dežele leta 1866 do 1870 in

z piskrom in fižolom. — V Cheroke je tamošnja pečarska trdnjava propadla. Napadle so jo bile baje lepe, slovenske Amazouke in dežu ognjenih strelič, pa bombardementi poljubov se ni mogla dolgo vstavljati in hrabi branitelji morali so se podati zmagovalkam na milost in nemnost. Povezale so jih z rožnimi povojci in vpregle v medene zakonske telege. Samo par jih je usijo; eden "odsel" je po svetu bog ve kam", druga pa sta otvorila pečarsko filialko, ki še danes obstaja. — Daisy Hill je še vedno temperenčna campa; pred meseci so tam leseni svetniki vili samo whisky, zdaj pač pa tudi vino in ječmenovo. Vsekakor je to napredke. Na Daisy Hill so zelo idilične noči, posebno kadar štrajka luna in so nesresa odprtia, da makro upanje temperenčnikov neovirano polni skupinsko zaostalo repo in endivijo po vrsteh in od časa do časa bavil se je tudi z električnimi eksperimenti. Za zabavo je spuščal električne rakete na vse strani in to so bili večera, ko sem brodil blato v vodo do kolen, ter zvijgal tisto: "Po jezeru blizu Triglava čolnic plava" itd. Am-pak ni plaval čolnič, pač pa Tonina s svojo barko in končno sem le priplaval do kabine kontreadmirala, zapovednika daisyhill-ske pečarske flote za na suhem, kadar dež ne pada. Sivovali kontreadmiral sprejel je me gostoljubno na svojo zastavno ladjo, primesil mi suhe copate in suhe nogavice, moje edine, ljubljene blaže sem pa pri peči posušil. Pri rdečiljenih steklenicah v kte-rstvu so se nahajali dobrski michiganske vinca, sva poten se pozno v noč razpravljala o kanški suhi, o svetnikih ki whiskey pijo in o nevarnostih mornarskega življenja, dokler se nisva preselila v kraljevstvo san, med nimfe, sirene in bajne morske dekle. A. J. Terbovec.

Bingham Canyon, Utah. Kakor znano našim cenjenim čitalcem o Strajku v Bingham Utah, sem se namenil da hočem maio več omeniti tukajne delavske razmere.

Dne 18. oktobra se je vrsila demonstracija Zapadne Ruflarske zveze (W. I. of M.) v Salt Lake City Utah. Skoro vsi tu že veči štrajkarji smo se udeležili:

Anton Grdin, trgovec,

6127 St. Clair Avenue, N. E.,

(11-12-11) Cleveland, Ohio.

Sčem prijatelja FRANA POLO-

VIČ, kateri se je nahajal pred

dnevno letomo v Hammondu,

Ind. Slišal sem, da se nahaja sedaj v Iow. Prosim cenjenje rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga javi, ali naj se pa sam oglasi. — Alojz Iskra Box 700, Colorado City, Colo.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Chisholm, Minn.

Tužnim srečem naznjam so-romnikom in rojakom širom Amerike, da smo kopakali dne 18. oktobra Frana Nosana, doma i. Biat, pošta Dolenska vas pri Ribnici, kateri je v nedeljo 13. okt. v Longuer jezerni utonil. Ranjk. zapuščal tukaj žaljivo soprogom v dvoje nepreskrbljenih otrok.

Ker pokojni ni pripadal kakemu podpornemu društvu, sva se moča jaz podpisati in moj tovaris obnove na blaga sreca, da so nam pomagali vsak po svoji moči za pokrite stroškov. Darovali se sledete:

Po \$10: Gregor Čampa in A-

lojzij Oberstar.

\$7.25 Ivan Čampa.

Po \$5: Fran Klun, Ivan No-

san, Ivan Oberstar, Anton Ober-

star in Fran Vidervol.

Po \$2: Ivan Merhar in Ant-

Pogorele.

\$1.50 Josip Koščak.

Po \$1: Anton Mihelič, Ne-

Gorše, Simon Gornik, Mart-

Campa, Ivan Koščak, Ludov-

ampred, Matija Stajnkar, F-

Bavec, Fran Centa, Ivan Ivan

Fran Mave, Josip Centa, Aloj-

z Janez, Alojzij Klun, Alojzij K-

aran, Josip Jančar, Anton Lovši-

čuka Kožar, Fran Ševček, Šte-

fan Zgone, Ivan Vesel, Fran Vi-

dervol, Fran Medved, Fran Kra-

jec, Ivan Rus, Josip Mihelič, Fi-

ličnik Karol Zgone, Fran Tr-

an, Ivan Vidervol in Ivan Klun.

Po 50c: Jurij Mihelič, Fran

Perhaj, Matija Jelenc, Josip

Derlič, Josip Oblak, Josip Fink,

Andrej Šusteršič, Stefan Kosun,

Jakob Berič, Alojzij Debelak,

Jurij Rozman, Josip Centa, Da-

niel Mark, Jakob Gregorič, Ivan

Baraga, Matija Žnidarič, Ivan

Zobeč, Dominik Zobeč, Ivan Pe-

tek, Josip Zobeč, Alojzij Fakini

Josip Tanko, Anton Gorše, Ru-

lof Kovačič, Jernej Gornik, A-

lojz Ambrožič, Matija Bradač,

Karol Gradina.

Po 25c: Jakob Jurkovič, Ivan

Zabukovec, G. Mauss, Anton

Nunčič, Anton Kerne, Ivan Nunčič,

Josip Kerne, Ivan Skrbec

Spaso Voriček, Ivan Samsa, Ivan

Kordis A. U. Brit, Ivan Blatnik,

Polda Podgornik, Anton Lavrič,

Matija Šunka, Ivan Lavrič, Ivan

Štrilec, Andrej Baraga, Josip Zu-

pančič, Anton Troha, Anton Ko-

ren, Bernard Prebil, Alojzij No-

šan, Fran Škul, Ivan Klun, Fran

Gorše.

G. Polski 15c.

Skupna svota \$109.15.

Tem potom se iskreno Zahvaljujem vsem darovalcem, kar ste z dobrim srečem darovali za po-

konjega Frana Nosana.

Njega pa priporočam v molitve in blag

spomin. Sveti naj mu večna luč

in počivaj v miru, nepozabljeni

prijatelj, kmalu se vidimo nad

zvezdami. — Fran N. Klun.

Feeling Better Already Thank You!

Srečen sem, ker sem poslušal vaš svet in se zdravil z Dr. Richterjevim PHM-EXPELLERJEM.

Ozdravel me je bolec in v grlu in krizu, da se počutim sedaj čisto zdravega. Vsaka družina bi ga morala imeti. Čuvajte se ponaredb. 25 in 50c. steklenice.

F. A. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York, N.Y.
Dr. Richterjev Congo Plate inšajajo. (Box. 1115)

MOHORJEVE KNIGE

so dospele in prosimo vse one rojake, kateri so te knjige pri naznenci in med letom svoj naslov spremenili, da nam to nemudoma naznanc

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

VRADNIKI

Predsednik: IVAN GERM, 107 Main St., Box 55, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOZIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 434.
Pomembni tajniki: MIHAEL MRVINEC, Omaha, Neb., 1214 West 18th St.
Blagajnik: IVAN GOUCEK, Ely, Minn., Box 126.
Načelnik: FRANK MEDOŠEK, 86, Chicago, Ill., 998 Wing Ave.

VRHOMOV ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVNC, Joliet, Ill., 886 No. Chicago St.

NACZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salina, Colo., Box 888
MIHAEL KLOUCHAR, Cincinatti, Ohio, 118 - 7th St.
PETER SPEHAR, Kansas City, Kan., 422 No. 4th St.

POROTNIKI:

IVAN KERZINSK, Burdine, Pa., Box 122.
FRANK GOLUB, Chatsworth, Minn., Box 718.
MARTIN KOCHVAR, Pueblo, Colo., 1219 Cedar Ave.

Vsi dopisi naj se pošljajo na glavnega tajnika, vse denarne posiljke pa na glavnega blagajnika Jednote.

Jednotna glasila: "GLAS NARODA".

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRAJSKO.

Cloveske kosti v kleti. V go-
stilni "Amerika" na Glinach so
v dan u kleti nekaj razkopalni
ter so naleteli na cloveske kosti.
Pravijo, da so kosti kake tri do
stiri leta starega otroka, ki so tu
povalile kakih devet let. Kako
so sem prišle, bo dokazala mor-
la preiskava.

Smrtna kosa, Dne 27. okt. zju-
raj je umrl v Rožni dolini Josip
Willenpart, oče deželnega nad-
oficijala Franca Willenparta. —
Zvečer je pa na Viču v gostilni
Robežnika zadela kap gospo Fra-
nu Krish, ki je kmalu nato u-
mrila. — V ljubljanski bolnišnici
je 27. okt. umrl dobrovski orga-
nist Josip Cimerman.

Napad na cesti k Sv. Križu.
Dne 23. okt. okoli 6. ure zvečer
se je vračala s pokopališča pri
Sv. Križu soprona ravnatelja tr-
govske šole g. "Mahra. V bližini
tovarne za lim je skočil k njej
mad, dobro oblečen fant ter ji
poizkušal iztrziti z rok torbico.
Napadalec je zamahnil tudi z ro-
ko, gospa pa torbico ni izpustila
in je pričela kletati na pomčo. V
bližini se je pojavila neka žens-
ka, katere se je napadalec pre-
strašil in zbežal.

Vlom. Iz Vrbovega pri Ilirske
Bistrici. Dne 24. okt. sta nezna-
na človeka vlonili v cerkev v
Jablanici, prelomila vrata na
dvoje in odnesla ves denar 2 K.
Nato sta se o mraku prisla do
vasi Vrbova, kjer sta svedri
odprla vrata od kapelice, vlo-
nila in skrjnile in odnesla ves
drobi. Ista dva sta odšla tudi
na Veliko in Malo Bakovico, kjer
sta zločin ponovila. Sploh
se klati tukaj okrog pri belem
dnevu vodno mnogo sumljivih
eksistenc.

Smrtna kosa. Iz Žirovnice na
Gorenjskem poročajo: V nedeljo
13. okt. je prišel v gostilno "pod
Stolom" trgovec Viktor Baloh iz
Most. V tem trenutku skoči hla-
pec Fran Medževič, ki služi pri
vulgo "Birtiču", ter brez vsake-
ga povoda sunce Baloha in mu za-
globoko zarezlo nad desnim o-
česom. Baloh skoči pokonec ter
vpraša napadalec: "France, ka-
kaj si me udari?" Nato je dobil
Baloh zopet sunek z bodalem. Zasadil mu ga je pod desno oko
ter mu preregal celo lice pri no-
su. Baloh se je hotel ubraniti na-
padalcu ter ga zagrabil za vrat.
Napadalec ga je prijet za des-
ni palec. V tem se je Baloh one-
svestil. Isti večer je napadalec
grozil z nožem tudi nekemu dru-
gu in natakarici. Baloh je težko
ranjen, ker mu je odteklo pre-
cej krvi. Napadalec so arretirali.

PRIMORSKO.

Požar je v noči od 21. na 22.
okt. v Mirni pri Gorici uničil hi-
šo miškiškega mojstra Jos. Be-
trama. Zgorelo je celo poslopje z
vsemi priedelki. Škoda je 10,000
kron, a posestnik je bil zavarovan.

Napad z vitrijcem. Na Reki je
napadel 21letni trgovski pomoč-
nik Josip Heker 21letno Lojziko
Kastelicovo z vitrijonom. Vrgel
ji je v obraz vitrijol, pri tem pa
je vselel hudega vetrja priletelo
precej tekočine tudi njemu v obraz.
Oba sta dobila hude ope-
klime. Vzrok napada je ljubo-
sumnost.

Dva samomora. Dne 25. okt.
ob 7. zvečer se je zastrupila v
Trstu 23letna zasebnica G. Fan-

naredili, so seveda tačas iz kraja
izginili.

Ivanjkovci. Dne 23. okt. sta
peljala brata Anton in Vinko
Novak po klanec iz Jeruzalema
3 polovnjake vinskega mosta.
Konje je vodil Anton in sedel na
vozu. Zaokrenil je nekoliko ne-
pravilno in voz se je premrtil,
voznik je padel z voza, za njim
pa tudi dva soda, katerih eden
je povjal voznika. Nesrečnega
so prepeljali takoj v ormosko
bolnišnico, kjer je ob dobljenih
hudih poškodbah 25. okt. umrl.
Brat Vinko je dobil tudi precej-
šnje notranje poškodbe, vendar
je upanje, da popolnoma okrev.
Konjem se ni nič zgodilo, pač pa
sta se dva soda popolnoma raz-
bila in je vino iztekel. Skode je
vsled tega okoli 400 kron.

KOROSKO.

Številne tativne v Celovcu in
okolici. Pred kratkim so izpu-
stili iz celovških zaporov več tat-
sov in vlonilev, ki so prestali
svojo kazeno. Od tega časa so se
začele dogajati v mestu in v okoli-
ščini številne tativne in vloni, ki
sicer niso veliki, pač pa izvršeni
s tako rafiniranostjo in predz-
nostjo, da je jasno, da so tatovi
že vajeni tega posla. Vsač dan
prihajajo policijske in orožniške
ovadbe o teh tativinah in vlonih.
Najbolj so prizadeti pri tem go-
stilne. Tudi znane tativne v ce-
lovškem gledališču se se vedno
nadaljujejo kljub silni pazljivo-
sti policeje in gledališkega
osoblja.

Oropan cerkev nabiralnik. V
petek 25. okt. dopoldne je opa-
zoval cerkevnik v cerkvi sv. Kri-
ža v Beljaku približno 30 let sta-
rega moža, ki je stal ob stebru
poleg nabiralnika in silno vneto
in gorče molil. Cerkevnik je šel
večkrat mimo njega, mož je ved-
no molil. Ob 2. popoldne je opa-
zil cerkevnik, da je nabiralnik

so našli nezavednega s težkimi
poškodbami na cesti. Odpeljali

so ga v bolnico kjer je o polnoči,
ne da bi se kaj zavedel, umrl.
Tudi pri tem je vzrok samomora
neznani.

Tržaški vlonenci so vlonili v
noči od 19. na 20. okt. v prazno
vilo tržaškega kirurga dr. Dol-
ecija na Opčini. Vlom se je od-
krit še 25. okt., ko so je zdelen
nekemu sosedu čudno, da je neko
okno na cesto popolnoma razbito.
Policeja je takoj uvedla pre-
iskavo, ki je s pomočjo žandar-
merije konstatirala, da so vlo-
mili vdri skozi to okno v vilo
in preiskali nemoten vse te pro-
store. Odpri so si silo vsa preda-
la in pobrali veliko oblike, pre-
cej dragocenosti in tudi nekaj
denarja. Pri vlomu so napravili
vlonile velikansko škodo, ki se
se ne more označiti. V to vilo je
bilo lansko leto 3krat vlonjeno.

STAJERSKO.

Orožje ni za otrcke. Osemletni
posestnik sin Josip Omulec v
Oblikih pri Ptuju je pasel z ne-
kim 14letnim fantom krave. Na
paši sta se igrala s samokresom.
Starejši fant je samokres sprožil
in krogla je zadela Sletnega O-
muleca v glavo. Prepeljali so ga
takoj v ptujsko bolnišnico, kjer
je par dni nato umrl.

Smrtna kosa. V Mozirju je u-
mrila posetnica in gostilničarka
Josipina Blaž. — V Mariboru je
umrla 85 let starica Barbara Pu-
cher roj. Martine. — V Mariboru
je umrl uradnik Hans Gruber,
sin lastnika tovarne za usne.
Rodbina je pripredila 25. okt.
domaći plesni večer. Mladega Gruberja
je med plesom zadela srčna
kap in je takoj umrl.

Iz strešne sobe ga je vrgel na
dvorišče. Iz Vrhnike: Mesarski
pomočnik Fran Pustek ter
fanč Andrej Šerdonar in Ferdi-
nand Flis so šli te dni iz neke
gostilne v Ločici pri Vrhniki
in Stanovali so skupaj v ne-
ki strešni sobi. Ko so bili doma,
je nastal med Pustekom in Flisom
preprič in nazadnje pretep.
ki se je končal s tem, da je
Pustek Flisa zgrabil ter ga iz sobe
skozi okno vrgel na dvorišče.
Flis je težko ranjen obležal na
dvorišču.

Iz Brežic poročajo: Naše kra-
je to in onstran Save vzměrjav-
jajo sedaj cele trume najrazlič-
nejših ljudi, ki so delali pri belo-
kranski železnici, sedaj se pa
pod okoli klatjivo brez strehe in
zaslužka. Marsikater kmet jim
je moral prostovoljno dati
kruga v vino, ker so mu grozili
z ognjem, nebojmo itd. Prav ori-
ginalno so se naščeval nad neko
posestnico Kralj na kraju strani.
Šli so ti postopati ravno
mimo kleti, ko je bila kmetica
notri in so zahtevali od nje vina.
Ker ga niso dobili, so kmetico
kratkotomalo zaprli v klet in od-
šli. Mož je prišel šele tretji dan
domov in našel vse v nerudu, ži-
vino pa gladno. Ko je iskal ženo,
ja je našel vso obupano v temni
in vlažni kleti. Ptički, ki so to

vlonjien in orpan. Pobožni mož
je izginil s svojim plenom in do-
sedaj se ni posredilo, da bi do-
obili najmanjšo sled za predznamen-
tatom, posebno še, ker ga cerk-
ovnik ne more natančno opisati,
ker je imel na sebi dolg havelok
in na glavi veliko kapuco.

ZAHVALA.

Prijeli smo slednji dopis iz
"East Conemaugh, Pa.":

Mr. Frank Sakser,
New York.

Centenil Pevske društvo
"Bled" izreka Vam na današnjem
sestanku, iskreno pevsko
zahvalo za brezplačno objavljenje
vabilo sedemletnega njegovega
obstanka, v listu "Glas Naroda".
V časi bi si tel "Bled", ako bi
se Vam osobno zagovil zahvaliti
z primerno slovensko pesmijo,
ampak ni mogče, preoddaljeni
samo eden od drugega. Vse lahko
kedaj prilika nanesi in takrat jo
bode "Bled" porabil z največjim
veseljem.

Vaš je edini slov, list, kateri
veliko žrtvuje za slov, petje ter
sposobljajo k napredku na gla-
sbenem polju za naš vrtl sloven-
ski narod na tujem. Stojite na
začetnem poti tudi v bodoči, mi-
slovenski pevci bodo pa na-
peli vse moči da pridobimo
več časti in upljiva našemu na-
rodnu v tujini.

Hvalo Vam kliče "Bled" po-
novno. Zelč Vam povrniti Vašo
požrtvovalnost ob prvi mu dani
prilnosti. Naj Vas živi Bog na mo-
gajo leta zdravega in krepostnega
podpornika sedem letnega
"Bled".

Krepki pevski "Na-Zdar!"
Za "Bled":

Ivan Pajk, blagajnik.

ZA SAMO 1 DOLAR DOBI
VATE "GLAS NARODA" SKO-
ZI 4 MESECE VSAK DAN.

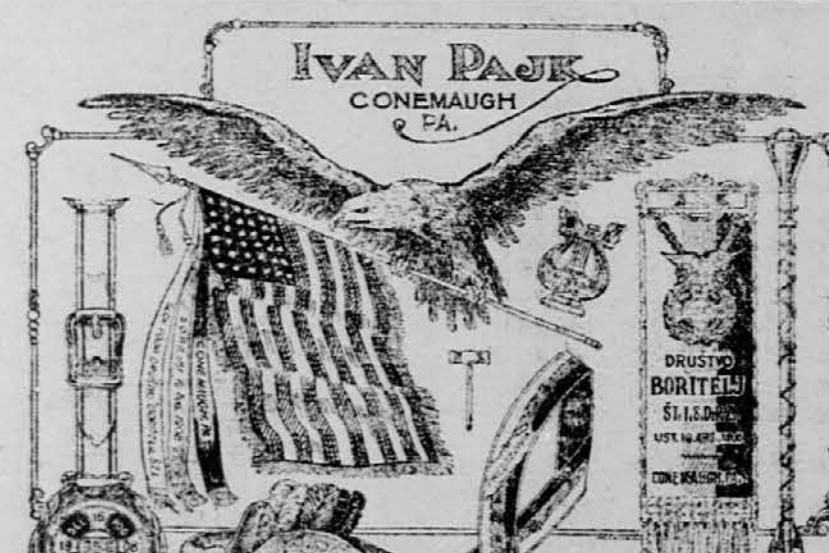
Bodi oprezen kadar kupuješ kuh, zahtevaj ed-
ljivo najboljšega ... WARDOW Tip-Top
kuh. Pazni na ime, ktero je na strani hleba.

Torej pazi na to znamko, ktera je
na vsakem pravem hlebu.

Nejb 1 ši kuh za isto ceno, kakor drugo ne pri-
bliža tako dobro. ... 5 in 10 c. hlebi.

Cenjenim slovenskim in hrvatskim podpornim in pevskim društvom
so opriporočam za oblo naročil. — V zal. gi imam vse kar potrebujem pod
orne ali pevske društva. — Vzorec pošljam poštne stroške. — Pišite pon.
Moji poštni naslov je: LOCK BOX 328.

Pot k
zdravlju,
moči in
kreposti.

ŽELODČNE BOLEZNÍ Revmatizem

tedvice, jetra in mehurne bolezni, zguba moške
kreposti, neravnost, gubitek življenskega soka,
sillins ali zastrupljenia kri, načelna ali podobovana,
mcenčna, tripor, nočni gubitki, atrofija, striktura, varicose in ve-
druge moške spolne bolezni se zamorejo temeljito zdravljem doma,
privatno in z malimi stroški.

Ta brezplačna knjižica govori o teh boleznih. Pove vam zakaj tripti in
kako lahko zdravite. Ako ste se iznavdili, trošiti denar, ne da bi dosegli
trajno zdravje, pišite še danes po to dragoceno knjižico.

50.000 KNJIŽIC ZASTONJ

Vsaka Knjižica je Vredna \$10 Bolnemu Človeku.

Tisoč mož je že zadobilo perfektno zdravje, moč in krepost s pomočjo te
knjižice. Zaloga znanosti: vsebuje ravno tiste stvari, katere bi moral znati vsak
mož, mlad ali star, češčen ali samec, bogat ali reven. Ako ste bolni in nezmožni
za delo, ta knjižica je za vas vredna stotin dolarjev.

To knjižico je spisal star zdravnik, kateri je leta žal zdravje specifično
samemu možu spolne bolezni. Zdravil je več kot 25.000 mož. Pomislite kaj tolika
izkušnja pomeni. Ako ste nezadovoljni in ne morete delati ter nizvate življenska;
akoj hočete hitro in korenito zdraviti; akoj hočete imeti bogato, čisto kri v svoji
žilah; akoj hočete biti močan in življenju mož; akoj hočete močno telo, jasno misel in
trajne žive, izpolnite še danes kupon apodaj in pošljite ga nam.

Kupon za Brezplačno Knjižico.

Zapišite vaše ime in naslov, izrežite in pošljite še danes. Pišite razločno.

DR. JOS. LISTER & CO, Aus. 500, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Ja trpm vsele bolcni, zato prosim pošljite mi vašo brezplačno

knjižico za mož, poštne stro

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.
Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Pennsylvania,
s sedežem v CONEMAUGH, Pa.

GLAVNI URADNIK:
Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No 1 Conemaugh
Podpredsednik: ANGEL KOCJAN, Box 602, Conemaugh, Pa.
Clavni sekretar: VILHELM SUTTER, Lock Box 57, Conemaugh, Pa.
Pomocni sekretar: ALFREDI RAVDEK, Box 1, Dunn, Pa.
Glavni tiskar: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Postanski slugsnik: IVAN BREZOVEC, Box 4, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

U. nadzornik: FRANK BARTOL, Box 274, Thomas, W. Va.
U. nadzornik: ANDREJ VIDRIH, P. O. Box 522, Conemaugh, Pa.
U. nadzornik: ANDREJ BOMBACH, 161 E. 1st St., Lorain, Ohio.

POROTNIKI:

U. porotnik: JOSEPH SVOBOEDA, 628 Maple Ave., Johnstown, Pa.
U. porotnik: ANTON PINTAR, Box 204, Moon Run, Pa.
U. porotnik: MIHAEL KRIVEC, Box 324, Primera, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Cenjena društva, osmrečna njeni uradniki, so učudene prešenji, po klijati denarji, ki jih nima blagajnica in nikogar drugega, vse dopise pa se glavnega tajnika.

Ustudočno je, da opazimo društveni tajnik pri mesecnih poročilih, ali sploh kjerjebolj v poročilih glavnega tajnika kakve pomembnosti, naj to nemudeno naznanijo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje poštevati.

Društveno glosilo: "GLAS NARODA"

:= Zadnji dnevi Pompeja. :=

ZOODOVINSKI ROMAN.

Angleški spisal: Lord Lytton-Bulwer

"V nepoznanost"
"K reči ali nesreči"
"Kakor si sejal, tako bodež žel"
"Strašno bitje, nel de se vladar življenja, potem pripadajo moje hudojibe tebi, ne meni!"
"Jaz sem sam dih božji!" je odvrnil vihar.

"Toraj je bila moja učenost brez pomena!" je zavzdihнул Arbaces.

Arbaces je bil v hipu prestavljen v kraj, kjer je bilo vse polno slovenskih kosti. Med kostmi je ležala črepinja, ki je polagoma zadobila meso mase in z mesom Apeidove poteze. Izust je izšel malj, priplazil se je Arbacesovih nog in začel rasti in rasti. Ovih mu je telo. — Egipčan se je branil na vse načine — nastala je iz njega kača in to čudno bitje, ki je še vedno imelo podobno umorjenico Apeidesa, je spregovorilo:

"Tvoja žrtva je tvoj sodnik! črv, ki si ga hotel stresti, je postal kača, ki te duši sedaj!"

S krikom ječe boljše in obupnega upora, se je zbludil Arbaces. Lase so mu stali pokonci, — čelo je bilo pokrito z mrzim petom — oči je imel široko odprte — in mogočno telo se je treslo kakor temske otroka, ki trepetata v smrtnem strahu. Planini je pokonci — zavedel se je in hvalil bogove, na katere ni veroval — da so bile to samo sanje. Pogledal je krogin krog — jutranja zora je prodrala skozi mala visoka okna; — zoper je bil v kraljevstvu dneva, veseli se je, smerjal se je. Obrnil se je in zagledal pred seboj pokastne poteze, brezživiljenki podzemne ustanice čarownice s Vesuvom.

Z reči se potencul preko oči in zaupil, "nisi še sanjam" kaj sem nad matvino!

"Mogočni gospodar, nel smrti je v resnici podoben tvoj oček, mrtve pa se ni; spoznaj svojo prijateljico in decklo". Sledil je kratek molk. Pelagonoma je prišel Egipčan k sebi. "Toraj so bile vseeno sanje. Da bi nikdar ne sanjal nič podobnega. Ženska, kaj te je prineslo sem" in zakaj prihajaš?"

"Prisla sem te sanjan", je odgovoril njen mrtvaški glas.

"Meni svetiti tova, miso lagala sanje! Pred kako nevarnostjo"

Poznam! Nasred preti celemu mestu. Beži dokler je še živ. Vsa, da stanujem v gori, v kateri gori že po starodavnih izročilih, večer ogenj; v moji votline je razpoka in v njej sem videla že pred nekaj dnevi teči ogajen potok; pri tem sem slišala sumenje in tuljenje. Ko sem pa to noč pogledala v razpok, je zalagal lisjak ob meni, padel je na tla, poginil in bele pene so se mi prikazale na ustih. Spazila sem se nazaj v stanovanje, toda slišala sem celo noe, kako se so treste skale, čeravno je bil zrak tih in mirev. Ko je nastopila jutranja zora pogledala sem zopet v brezno in videla sem ploviti velike kamne vognjeni reki. Sla sem na vrah gore in zagledala votlino, katere se do sedaj niso videli moje oči: črn dim se je valil iz nje in mrtvaški zrak mi je padač težko na prsa; sla sem nazaj takoj slabia, da bi skoraj umrla. Vzela sem želišča in zapustila doigletno stanovanje; spomnila sem se namreč starega etruskega preročevanja: "Če se pre gora, pade mesto — morje bo zadušilo jok in upite zemeljskih otrok." Vzvileni mojster! predno zapustim ta kraj prihajam k tebi. Kakor resno živiš, sem prepričana, da je bil potres pred šestnajstimi leti le predznamenje smrtne vsode. Zidovi Pompejev so sezidani na polju smrti in na valovih vedno dujočega pekla. Sprejmi svarilo in beži!"

"Čarownica, zahvaljujem se ti za tvojo skrb; hvaležen sem ti; na oni mizi je zlata časa; vzemi jo, tvoja je. Vedno sem misil, da me boste enkrat rešili nekdo, ki ne pripada Izidinem svetih. Znamenja, ki si jih videla pomenjajo na vsak način nevarnost za mesto; mogoče drugi, hujši potres, kakor je bil zadnji. Naj bo kakor hoče, zadosten vzrok imam, da odpotujem iz tega kraja. Jutri nastopim pot. Heli Etrurije, kam si namenjamna?"

"Še danes grem v Herkulaman; še bom ob obali in si poskala nove domovine. Nobenega prijatelja nimam; dva moja tovariša lisjak in kača sta mrtva. Veliki gospodar, dvajset let življenja si mi obljudil!"

"Da", je odvrnil Egipčan, "obljudil sem ti ga. "Toda ženska", je pristavil, se naslonil na roko in je pogledal z zvedavo v obraz, "povej mi, zakaj hočeš še živeti? kaj imaš lepega v življenju?"

"Življenje ni sladko, toda smrt je strašna", je rekla čarownica z rasklim, ponemljenim glasom, ki je v dušo zadel osabnega zvezdoloseca. Spoznal je resnico tega odgovora in ker ni hotel več imeti ta strasne tovarišice je rekel: "čas poteka; moram se napraviti za gledališče. Zdrava budi sestra; veseli se življenju dokler se moreš!"

Čarownica je skrila svoj dar v širki tukih sivoje obleke in vzbila k odhodu. V vrstih se je obrnila in rekla: "Mogoče se

sedaj zadnjič vidiva na zemlji. Kam pa hiti duša, ko zapusti enkrat telo? Leta po zraku, po morju povsodi je, in tako se še lahko sestaneta enkrat čarownik v čarownica, učitelj in učenka, mogočen in prokleta. Zdravstvuj!"

"Stran, krankajoča vranja!" je mrmral Arbaces, ko so se zaprla vrata za razcapano obleko; hotel je ubegati sanjam, ki so naredile nanj tak utis in poklical je sužnja.

Navada je bila prisostovati igram v svečanem oblačilu, zato je se je Egipčan danes posebno skrbno oblikel.

Pred hiso pa je čakala velika množica sužnjev s nosilnicami.

Samo Jonine strežnjice v Nydijin čuvaj Sofia so morali ostati doma.

"Kallias", je rekel Arbaces sužnju, "sit sem Pompej, in če bode vreme ugodno mislim zapustiti mesto v treh dnevih. Od Narzesa iz Aleksandrije sem kupil ladjo; jutri bomo začeli s urejanjem vseh stvari!"

"Tako hitro že? Dobro! Pokorim se tvoji zapovedi: in Jona?"

"Me spremjam. Dovolj! — ali je lepo jutro?"

Moglene in soporno; skoraj gotovo bode dopoldan velika vročina".

"Ubogi gladiatori in nesrečna zločince! Poglej če so sužnji pripravljeni".

Arbaces je stopil zopet v svojo sobo. Truma za trumom se je valila proti gledališču. Upitje kletev, smeh. Nenadoma se je ogisalo divje rješenje in takoj utihnilo: — bil je levov glas.

Množica se je umirila; molku je sledil razposajen krohot; norovali so se iz lažne nestropnosti kraljevega tigra.

"Živali!", je šepetal zaničljivo Egipčan, "kaj ste vi manj morilci od mene? Jaz morim v svojo obrambo, vi pa iz kratkotrasja."

Pogledal je na Vesuv. Vinogradi so se bleščali na njegovem pobočju, njegova ogromna postava je pa štrlela visoko gor v mirno nebo.

"Še je čas, čeravno je potres bliži", je rekel in stopil k mizi polni skrivnostnih knjig in nerazumljivih računov.

"Vzviena umetnost", je rekel, "nisem te vprašal, kajda načrti nevarnosti. Kaj za to! — saj vendar vem, da je moja boda pot jasna in ravna. Dejstva dokazujejo. Proč z vami, proč z usmiljenjem! Zrcali se moje sreči, zreali se v bodočnosti samo v dveh slikah: v vlasti nad človeštvtom in v Joni!"

(Dalej prihodnjite)

= Cenik knjig, =

kater se dobe v zalogi

Slovenic Publishing Company
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Musolino	—30	V gorskem zakotju,	—20
Na krivih potih,	—35	Vrtomirov prstan,	—20
Na jutrovem	—35	Voščilni listi	—20
Na prerijski,	—20	Padišahovi senci, 6 zvez-	1.—
Naseljenci,	—20	kov	—35
Naseljnikova hči,	—20	Veliki trgovce	—30
Navrhanci	1.—	V sreča globini	—20
Navodilo za spisovanje ra-	—75	Zaroka o polnoči	—20
znih pisem,	—20	Cadnji grof celjski	—30
Nedolžnost preganjana in po-	—20	Za kruhom	—20
veličana,	—20	Zlate grehe,	—60
Nezgoda na Palavazu,	—20	Zlate jagode,	—30
Nikolaž Zrinski	—20	Zivljenje trnjeva pot.	—35
Oče naš	—35	Zivljenjepis Simona Gre-	—60
Ob tihih večerih, vez.	—60	gorčiča	—30
O jetiki,	—15	Zbirka ljubimskih pisem	—20
Odkritja Amerike,	—80	Ženinova skrivenost	—20
Parliha,	—20	Spilmarove pripovesti:	
Petrosini, znani N. Y. de-	—25	2. "Maron, krčanski de-	—15
Potop, zgodovinski roman,	—25	ček,	—15
2. zv.	—20	3. "Marijina otroka,	—15
Potovanje v Liliput,	—20	4. "Praški judek,	—15
Poslednji Mihikane,	—20	5. "Ujetnik morskega ro-	—20
Požigalec,	—20	parja,	—20
Pravila dostojnosti,	—20	6. "Arumugam, sin indij-	—20
Pravilni noviht,	—20	skoga kneza,	—20
Prihajad,	—30	9. "Kraljčin nečak,	—20
Priponovi, prilike, reki,	—25	10. "Zvesti sin,	—15
Pri sevščinah Slovanov,	—25	12. "Korejska brata,	—20
Pri telefonu,	—25	13. "Boj za pravico	—20
Pri Vrbčevem Grogi,	—20	15. "Angelj sužnjev,	—15
Prije Evgen Savojaki,	—20	16. "Zlatokop,	—20
Prat božji,	—20	17. "Prvi med Indijanci,	—20
Pod turškim jarrom,	—20	18. "Preganjanje indijan-	—20
Parški zlatar	—20	skih misjonarjev,	—15
Pol litra Vipavca	—40	19. "Mlada mornarja,	—20
Podobe iz misijonskih dežel	—35	TALIJA:	
Punčika	—20	Cigan,	—40
Revolucija na Portugal-	—25	Zupanova Micka,	—20
skem,	—15	Prvi pleš,	—20
Ribičev sin,	—20	V Ljubljano jo dajmo,	—20
Repoštev	—20	Brat Škol,	—20
Rokovnjači, narodna igra	—40	Dve tašči,	—20
Rusko-japonska vojska	—40	Bratranec,	—20
5 zvez.	—75	Nemški ne znajo,	—20
Sita, mala Hindostanka,	—20	Putifarka,	—20
Skozi Čirno Indijo,	—25	Doktor Hrišč,	—20
Slovenski šaljivec	—30	Pot do sreca,	—20
Stanley v Afriki,	—20	V tedenih dneh,	—20
Stezosledec,	—20	Razresenca,	—20
Sveti Notburga,	—20	Idealna tačka,	—20
Sveti Genovefa,	—20	Starinarica,	—20
Srečolovec,	—20	Revček Andrejček	—40
Sanjska knjiga velika,	—30	RAZLEDNICE:	
Saljivi Jaka,	—20	Newyorške, s cvetlicami, hu-	
Saljivi Slovenee,	—60	moristične, božične, nove-	
stope		letne in velikonočne po-	
Sto malih pripovedk Krištofa		ducat po	
Schmidta,	—20	Razlednice: Narodna noča in	
*letna prakta,	—60	mesta Ljubljane, ducat	
Strah na Sokolske gradu,	—6.	—35	
sto zvezkov		Raz	